

WARSZAWA
W Drukarni
KRAJEWSKIEJ

18259

kat.komp.

I

Mag. St. Dr.

P

ya

*Metra L. Didakta Stanist. Polie
cia prazdnim uienazona miey
sem*

Tornan 1646.

PANEG. et VITAE

Polon. 4°

N°. 124.

18259

POCIECHA

Przednim wczczona miejscem.

Abo

CONTROVERSIA

Miedzy Zalem y Poćiechą Pogrzebnymi, o pierwsze
w Sercu Założnym miejsce
Przy wroczyſtym Akcie

POGRZEBV.

WIELMOŻNEY PANI,

Jei Mści Páni

KONSTANCYI

Z LVBOMIRZA
CZARNKOVVSKIEY,

Miedzyrzeckiey, Pyzdrowskiey &c.

STAROSCINY.

Zdaniem Káznodzieyſkim /

X. DIDAKA STANISŁAWA MELERA Za-
konu Bráći Mnieiſzych Fránciſká S. CONVENTUALIVM, S. Theol.
Bakálarzá, Definitorá Prowincyi Polſkiey, Káznodzieic

Konwentu Poznańſkiego.

Ná Stronę Poćiechy

NACHYLONA.

W CZARNKOWIE. Dnia 3. Ochoberá, Roku Zbáwienia 1646.

Ex Mandato Illuſi. ac Reſcrip. D. Loci Ordinarij.

W POZNANIY, Drukiem Woicíchá Regulſá.

XXIV. 6. 179

18259.I

NON
CONTRISTABIT

BIBLIOTH. UNIV.

JAGELLONICAE

iustum,
TRISTITIA
eijciente

BIBLIOTH. UNIV.

JAGELLONICAE

à
VIRTUTE

Quidquid
Ei

ACCIDERIT

Quia

FORTUNAM ADVERSAM

patienter

TOLERABIT.

Er. Nicol. de Liva, Doctor Parisien. Ord. Minorum CONVENTUALIVM.
S. FRANCISCI. Postillator SS. Bibliorum irreprehensibilis,
Prou. cap. 12. vers. 21.

Powa ieych rática/ dla trojakięgo przyiaćciół milych/ przy śmierci
rozłączenia.

Pierwsze/ Choroba goniec śmierci przynosi. Będa dwai przyia-
ciele/ iako dwai Amorowie/ ktorzy galsza sobie palmowa/ na-
kstałt wydzieraiących (według imprezy dowcipu iednego wczor-
nego) igraiac/ Przypisanyimi stowy; Mutuo nifu, daia znać/ że
w spolney miłości/ przez ktora są/ Duo (iako Oćiec Adam powie-
dział) in carne vna. o wygrana vsilnia y czynia/ przyidzie choro-
ba/ aliści rozłączenie. Jeden na lożu testliwie śmierci czeka/ drugi
wygladaiac sieroctwa/ Languet z oblubienica swięta/ w frasun-
ku swoim wola. Nie dziw: zemdli Żal serce/ ktory odległość rze-
czy kochaney rodzi/ bo z nauki Doktora Anielstęgo. Si fuerit
amatum absens, consequitur tristitia de absentia, quæ explica-
tur per languorem. Tak Doktor S. Stronę Żalu nauka swoia
wspiera. Wiec ktoż odleglejszy komu/ iako złożony inż śmiertel-
na choroba/ przyiaćcielowi żyjącemu. Ocoż pierwsza Żalu przyczy-
na/ z rozłączenia pierwszego.

Drugie/ Skonania samego Czas przynosi. Tam śmierć okru-
tna iedność one/ ktora Bosta Wszechmocności Duszę y Ciało
śmiertelnego człowieka mądrze iednoczac/ na w zględzie z oboięy
strony tych Cześci z iednoczonych wytryskaiącym (iedność tę in
relatione extrinsecus adueniente consistentem, subtilni wżazua
dowodnie) ktorymby się do siebie/ w swoięy iednego człowieka
całowitości miałac/ trwale y długo wiekowaly/ ugruntowala;
gwalttem psuie y gubi/ gdy Duszę od Cięła przy skonaniu odrywa
y rozłącza. To widzieć a niezalać się Zalem/ czyli podobna sercu
przyiaćliwemu? Nabyć się Żal do serca w ten czas się wdziera/
gdy przyiaćciel umiera. Żal tak okrutny że y samego konaiącego
trapi. Leo S. słuchaiac Chrystusa Pána żalosnie do Ołca/ a gło-
sem wielkim z Krzyża wolaiego: DEVS DEVS meus, vt quid
dereliquisti me! twierdzi/ że nie na swoje bolesci/ ale na Zale ktore
przyiaćciele z iego śmierci mieć mieli lamentowal. Sub redempto-
rum mowi on/ nomine clamabat. Ocoż wtora wtorego ro-
złączenia przyczyna.

Pierwsze
rozłącze-
nie.
Impreza.
kochai-
cych przy-
iaćciół.
Gen. 2.

D. Thom. 1.
2. art. 7. in
Corp.

Drugie ro-
złączenie

Matth. 27.

Trzeci.

rzecie ro-
zaczęcie.

Trzecia Zgniosłość da/ Ktora za śmiercią idzie. Na skutek drobne
dzieli/ co iedno y potki dzielić może śmierć okrutna w człowieku.
Mogła niź sama przysła/ moca choroby rozlażyć przyiacioly: ro-
zlażyła oto Wielmożne miłosćia Młajzeństwo ziednoczone. Mogła
sama Ciało w tężaniu z Dusze żalosnie roziać i roziała/ gdy Dusze
Bogu z kad wysła/ Ciało ziemi oddała. Może po sobie/ skutkiem
zgniosłości Ciało wmarle w wiele podrobić czastek i podrobi y to
Wielmożney a w Bogu zesley Páni/ kiedy on kŕeakt Ciała iey/
przez ktory toż iey Ciało/ Ciałem wprzod niź ożywionym było/ y
przez ktory/według wyraźney madrego Scotisty sentencji/ Cor-
pus hominis post mortem est verè Corpus, w drobny popioł
obroci. Tam Ciało ono/ ktore ręką Bosła pięknie okŕeaktowała
(formauit Dominus D E v s hominem de limo terræ, quantum
ad Corpus) Ciału/ Ktoremu Bog formam Corporeitatis (o Kto-
rey mowa) dał był/ aby ie dusza iuż Phycum y Organicum, iako
y Pogański Filosof woczy/ do ożywienia gorowe miała/ ta żarpią
okrutna/ z harmoniey przyrodzoney misernierozstroimşy/ w Dis-
sonanciey niewdzięczney/ samym okropney znikomości gościncem/
do własnych progow pierwşey wszech rzeczy Młaceryi po-
wroci. Powroci/ gdy z skory spetnie odrze/ członki do członkora
żylani każdy w swoiey ozdobie przywiazane/ posarparuşy po-
miga/ kości pięknie plane pokruşy/ polamie/ y pognoi/ aż na ko-
niec czego zgniosłość niedożrze/ na wyrzut poda/ aby ostateki po-
emiatarsach y polach nogą/ nie tylko ludzka/ lecz y bydłca be-
spiecznie zdeprać mogła. O rozlażenie Żalu y strachu pełne! Ża-
prawdę nic nie widzi/ Kto w sobie mysterium kŕeaktu rego nie
widzi. Młazeka na cie stronę płaczkowa z Młedcem Żebreistim:
O mors. a iako przydał Liran: O mors qua quis cogitat se mori-
turum corporaliter, quam amara est memoria tua. A w tym
okrzyku miejsce w sercu ośteroconym Żalowi zaipsiła.
**Inşy zaś Ktorzy z Poćiecha ida/ przeciw smutnemu rozlaże-
niu/ ZIEDNOCZENIE Poćieşne/ za własny argument
prawdy maia. A własnym Żerkulesem iest ieych argument/ nd
osładze**

Perr. Tata-
et. lib. 2.
de Ani.
Glossa in-
erlin.
Gen. c. 2.

Arist. de
anima.

Arriaga.
Disp. Phy-
lic. sect. 6.
de form.
subst.
Eccl. 4r.

2. Opinia.

Ziedno-
ogzenie

osadzenie Poćiechy w smutnym Sercu / młoda kłódnia Złączenia / przeciw tylęj strony przeciwney rozłączenia przyczynom. Poćiechy
rodzi
A moc iego / y mocy ordinek od Wszechmocności y Porządku
Boskiego.

Podobało się Bogu Wszechmogącemu / dać Poćiechę Ludowi Izraelskiemu / w niewoli Babilonskiej napoty zmorzonemu /
dać z Wybawienia temu obiecane go. Każę raz Prorokowi po- Ezech. 37.
cap.
rządzić na iakieś pole / które mu obficie kłódniami ludzkimi bardo su-
chemi napełnione widać. Poitzy Prorok na wszystkie strony /
aż Bog: rozumieję o iakiej mocy / ktoraby te kłódnia mogła przy- Moc Bo-
ska, moc
Ziedno-
czenia.
wrócić do żywota pierwszego? Tu Prorok zajął żywy swe NIE-
WIEM / pokornie odpowiada / Ty sam o tym wieś Panie. W
tym Pan: Uczynię tedy rzecz do tych kłódnia taka: Ossa arida,
audite verbum Domini. O kłódnia suche / nadstawcie uszu / sło-
wo mam Pańskie do was. Trefna / dziwuie się tu Głowa / iako
tym słowu dawać / które słuchu niemają? Mirum mówi / quod Mirabilia
hęc.
ad ossa arida loquitur, quæ ante neruos, & cutem, & Spiritum
uiuificantem Dei, non possunt audire sermonem! Lecz niech
się nie dziwuie / gdy słowo Pańskie słyszy: Hęc dicit Dominus
DEVS de ossibus istis: Ecce ego intromittam in vos spiritum, &
uiuētis. Pan ten co mówi / iest Królem / cui omnia uiuunt, iako
Kłódnia wyznawa / to iest / ktoremu y umarłe y nigdy nie żywe rze-
czy / czule postuśenstwo oddają. Qui potest imperare vobis, si-
cut uiuentibus. Dla tegoż roztazuje: Powiedz imieniem moim
że ja sam przywrócę znów tym suchym kłódniam ięch wrócony
żywot. O mocy cudownie dzielna Boska!

Moc wstawy / y porządek Ziednoczenia nazywa / Porządek
taki / iaki nazywa / Naturze w rodzeniu ludzi na świat / gdzie
w przod materii Ciała ludzkiego z swoim kształtem / bez dusze ię-
scze / potym Duszę z Ciałem w kształtowanym / a na ostatek Przyja-
ciel z przyjacielem łączy się y iednoczy. Porządek
Ziedno-
czenia.

Każę tam naprzód mówić Prorokowi do kłódnia / aby się iedno- Złącze-
nie pier-
wsze.
czyły. Mówi Prorok. Aż rozruch / aż kłódnia do kłódnia / każda na
miejsce

miejsce swoje z dźwiękiem swym bieży / aż żyły co wiedzieć zka-
d się wziorły / kości spinają / aż kości y żyły piękne otkrywa ciało /
aż y stora na cieło / aż kupa Ciała już całych / y w kształcie swoim /
tylko ięszce bezdusnych. Factus est autem tonitus: mówi tam
Prorok / prophetante me, & ecce commotio. Et accesserunt
ossa ad ossa, vnumquodq; ad iuncturam suam. Et vidi, & ecce
super ea nerui & carnes ascenderunt, & extenta est in eis cutis
desuper, & spiritum non habebant. Oto tu własny opis Formæ
Corporeitatis. Oto mysterium, iakiego niedoirał ciękarwy Di-
spurator. Otoż Złączenie pierwsze.

Arriaga
vbi sup.

Złączenie
drugie.

Liran hęc.

Interlin.
hęc

Każę potym mówić do czterech Wiatrów / aby dmuchnęły na
Ciała one w kształtowane / y przywiodły wnie Duchy. Nie żeby /
iako Liran moi woczy / Wiatry Ducha y żywot dawać miały / lecz
że in Spiritu Domini, mówi text s. Nie według oczu cielesnych:
Non in corpore, sed extra, Glossa dokłada / to iest / iako Liran
woczył. In imaginaria & prophetica visione, w Widzeniu Pro-
rockim Pan Bog tak wkażował. Mówi Prorok: aż żaraz rotę o-
ne leżące w stały na nogi / y żywe / a barzo ogromne Woiska woczy-
niły. Et prophetaui &c. Et ingressus est in ea spiritus, & vixe-
runt, steteruntq; super pedes suos Exercitus grandis. nimis val-
de. Otoż Animatio. Ożywienie podobne onemu w żywocie
macierzynskim / ktorym Ducha z Ciałem kształt swoi małacym łączy
się y iednoczy.

Trzecie
Złączenie

Powie Pan naostatek / że ono nowe Woisko / familia było Do-
mu Izraelskiego. Fili hominis, ossa hæc vniuersa, Domus Israel
est. Familia ktora Pan przyiaznym węzłem / wiedność z rozsypa-
nia łączyc miał. Otoż y trzecie ono / przyiaciół ziednoczenie po-
śmierci. Stosujemyż rzecz do rzeczy.

Pociechą
z Ziedno-
czenia.

Liran.
ibid.

Pociechą Izraelczyków z tego Widzenia / nie była od ymiera-
nych / ale tylko od ymorzonych wzięta / bo według tego iako woczy
Liranus. Niewola ona / śmiercią się nazwać / lecz tylko Ciuilitier
mogła / ile wolności swojej obumarli byli w niewoli / zaczęym y
ożywienie takich nie inşe według litery / jedno wybawienie ich
było /

było / a przecie wystarczyła odegnąć Zale od serc onych strapió-
nych. A czemuż / z prawdziwego / od prawdziwej śmierci Zmar-
twoychwstania / wzięta całe szczyra Poćiecha / Resurget; z słow
Pańskiego / od Serca Wielmożnego po Przypięciu w Tłumie
dobrej zeszłym dotkliwie ściśniętego / Zalu oddalić przemoc nie
ma? Przemoże mocą więtszą niżli Herkulesowa / bo na więtszym
akcie Wszechmocności Bostkiej sędzi się ta / Etora à priuatione
(Ożeni) ad Habitum regressum wrócić może / niż ona Etora z nie-
woli do wolności. Niechayże przeto Zal Poćiechę wstąpi / rāt
ta strona zamyka. Oroż przedniejsze rātio Sercon przeciwnych.

S. 2.

K Omuż przysadzić miejsce? Zalowi: czy Poćiechę? czy śladż
koboigu oraz? Zalowi: iesli samemu? to sercu Wielmo-
żnemu na zgubę. Biegły w Piśmie Liranus na ona słowa ma-
drego Salomona: Spiritus tristis exsiccat ossa. Exsiccat mo-
wi/ quia tristitia est Passio mortificatiua. Zal śmiertny serce rāt
własnie / iako Czerw drzewo morzy. Trzeba mu towarzyszą.
Jakiegoż? Wiary: Christus p. wazy / gdy / dawszy wczniom
swoim przyczynę Zalu / z obiarwienia imo zdradził Judasowey /
zaprzeciu Piotrowym / y Śmierci swojej / quæ omnia, według
naszego Postillatora / erant eis turbationis materia, porym ich
ćiechy: Non turbetur cor vestrum &c. Niepuszczaycie bez wi-
ry Zalu do serc waszych. Wierzycie w Boga y w nie wierzyć.
Po coż sprzegać te parę? Międzyliniła Glossa, Non turbe-
tur mowi / cor vestrum pro morte mea carnis, quia De vs
sum qui suscitabo carnem. Otempnie Wiara Zal / Etora na-
wazy jem ia iast Bogiem Etory Zmartwochwstać moge / lubo
się z śmiercią porę. Bez Wiary Zal zły w sercu.

Jesli też samey Poćiechy / miejsce przyznany / to / chroniac
się Scyllę w padniemy na Charybde. Ze dzdu pod ryne. To
przysadziemy rzecz sercu Wielmożnemu na Zgubę. Bo ciężyć

Miejsce
w sercu,
nie same-
mu Zalu
wi.

Liran.
Prou.c.1

Liran.
Ioan.c.12

Glossa
Interl.

Ani same
Poćiechy

się bez znaku Żalu / w razie tak Żalu pełnym / iaki jest Wzrost
 milego przyjaciela / y Zwyczaj wszystkich świata dzisiajego nar
 rodow zgani / y Naturze w brew damy / która więcej nas ża
 łować veraty dobra / niżli cieszyć się nabyciem iego / chyli.
 Gdyż / Nemo est, wedle nauki Augustyna s. którego słowa
 Doktor Subtelny / uważa y poważa / qui non plus lugeat do
 lorem, quàm appetat voluptatem. Niemaj człowieka w świe
 cie / któryby nie więcej bolał czasu nieszczęścia / niżli się cieszy
 czasu fortunego powodu. Mówiąc to / de dolore illato à ma
 lo coniuncto. & voluptate à bono praesenti, iako mówi sta
 rony Scorysta / Franciszkan / Magister Angelus Vulpes. Niemaj
 człowieka / któryby niewięcej bolał z Żalu / gdy się obecne nieś
 częście sercą trzyma / niżli się cieszy z przytomney swej wciechy.
 A z Bogiem w przeczą staniemy / który pozwala / lubo miernie
 go nad umarłymi płaczu. Żałobą przeto była / cieszyć się bez
 Żalu / tam gdzie Zwyczaj wszystkiego świata / gdzie Przyrodze
 nie / y Bog sam Żaleu Wciechy strapił / iakoby zguba była / ża
 łować bez Pocięchy / gdzie Pocięchy potrzeba.

Coż tedy? Czy oraz Pocięse y Żalowi w sercu miejsca po
 zwolić? Tym zdaniem / na tym padole świata / gdzie po
 czasie sława / miesza się y smiechy y lamenty / Ritus dolore
 miscbitur. A owsem / gdzie w społecznym towarzystwie / z
 iednegoż Bożkiego wpodobania / iako z gory wysokości / wciechy
 y smutek / pędem iedno za drugim (iako ktoś mówił) bieży:
 Ita Diis placitum est: ab eodem culmine Voluptas & Ma
 ror comes sequitur; oboigu Sercą iednego niepozwolić rzecz
 trudna. Pozwolić / y owsem przysadzić przyidzie / lecz wie
 dzieć trzeba pod iaka Conditia. Owoż ta z mego zdania.

Miałali mieć społeczne w sercu Wielmożnym Pocięchą y Żal
 miejsce / niechże przednie Pocięse / ostatnie Żalowi dane bez
 dzie. Te Conditia przy słowie Pauslim / Resurget, y Wlars
 święta / y Rozum sam podaje.

Według Wlary. Zdefektu posło / że frąsobliva Marcha /
 pierwsze

7.
 Dla Zwy-
 czaju..

2.
 Dla Natu-
 ry.

cot: in 3.
 list: 15.
 rt: 2.

Ang: Vul-
 pes Tom.
 2. part. 2.
 listp. 89.
 rt. 3.

3.
 Dla Bogá.
 ccl, 22,

oboigu
 alezy.

rou, 14.
 15.

omicus,

le pod
 onditia.

pierwsze Zalowi / wtore Potieſe dawali w przyrądku swoim Conditia
 mieſce. Bo iako oſtrej żrzenice Liranus doirzał: Wierzyła je z Wiary
 obecny mogli Chriſtus ſmierć zwoiować / nierozumieli żeby też nie dele-
 goż mogli dokazać odległy. Apparet, (mowi on / na one ſło- ktowcy
 wa: Si fuiſſes hic &c.) quod credebat iptum poſſe præſerua-
 re fratrem ſuum à morte, tamen imperfectè credebat: quia
 videtur innuere, quod non poſſet Chriſtus tantum abſens,
 quantum præſens. Żakiegoż defektu y to miała / że Potieche
 aż na dzień ſadny / iakoby na koniec oſtanniey ławy / z obieca-
 nego Żmartwychwſtania Brata ſwego zwolezyła / według
 onych ſłow: Wiem że powſtanie w Żmartwychwſtanie / w
 dzień ſadny. Reſurget Paſkie / intellexit vczy Liran, de re- Liran.
 surrectione futura. Iakoby rzekła według Gloſſy między li-
 niiney / tey niewſam Potieſe / tanta mię nie omyli. De illa
 certa ſum, de hac incerta. Żaprąde miała Wiara. Poprą- Lecz ed
 wule iey Chriſtus. Credis hoc? Wierzyſ temu Martho / żem Chriſtuſa
 ia ieſt Żmartwychwſtaniem / y żywotem człowieczym? Wie- P. Poprą
 rzyſ y temu / że kto wierzy w mię / choćby umarł żyć będzie / wionej.
 y wſelki kto żyie à wierzy w mię nie umrze na wieki? Wwie-
 rzyla doſkonale Wianca Paſkiey Marthi / y wnet poznała /
 iako przez iey wyznanie ſrodze Pan Żal degradował / a Potie-
 che w ſercu iey wywyſyli / y przednim wcił mieſcem. Żalu
 iey Chriſtus directè mowiąc / ani pochwalil ani też zganił / ani
 mu do końca odiał mieſca. Żamilezał / y tym ſamym iakiegoż
 kolwiek w ſercu kacił mu pozwoil / według Reguly oney.
 Qui tacet, conſentire videtur. Czyli to nie żniżenie? Przeci-
 wnym ſpoſobem / przez wyſokie dwa / Wiary / w tym Aktykule
 o Żmartwychwſtaniu Akty Potieche oſadzić wſtanie. Czyli to
 nie podwyżſzenie żnacze?
 Pierwſy Akt Wiary / że Chri- Ier Ake
 ſtus P. ieſt przeto Żmartwychwſtaniem / że ieſt żywotem na- pierwſzy
 ſym. Ideò reſurrectio, quia & vita. Jeſt Żmartwychwſtania Interlin,
 człowieczego przyczyna / vczy Liran moł / przez ſwoie Żmar- hic.
 twychwſtanie / y przez moc która nas wzbudzi na ſad. Reſur- Liran Thid.
 reſtio.

rectio causaliter: tùm quia, resurrectio Christi, causa est nostrae resurrectionis, tùm quia, resurrectio generalis futura fiet virtute Christi vocantis ad iudicium. Jest nam y żywotem / a istotnym / przodelnym od ktorego nasze żywoty iako strumysze ci plyną. Vita per essentiam, wozy tamże Liranius, y dowo-
dnie / bo wedlug Filozofa: Quod est tale per essentiam, est causa omnium aliorum quae sunt per participationem. Co jest żywotem przez istotę / jest początkiem żywota wszystkich rzeczy / ktore żywot przez uczestnictwo maia. Christus sam jest ta Poćiecha ktoż nim przedniego w sercu swym / przed Zalem miejsca nieda?

Arist. 2.
Met.

Akt Wiary
ry drugi.

Liranius.
hoc loco.

Apocal.
14.

Jacobi. 2.

D. Paulin.
Epist. 32.

Sant. 4.

Drugi Akt Wiary / że żyje y w śmierci samey / kto żyje / iako to przeznaczony do Chwały wieczney / wierzy w Chrystusa Pana Wiara przez Miłość pięknie ukształtowana. Qui credit in me sicut praedestinatus, y znouu: Qui uiuit & credit fide formata. Żywotnia zaprawdę Wiara jest przeznaczonych do nieba; żywi się bowiem dobrymi uczynkami / którymi y w śmierci samey żyje. Opera enim illorum sequuntur illos. Wiadome światu Pismo / ida dobre uczynki za taką Wiara / y w same chmury śmierci / iako za Pania assistentia wierna. Nie taka gołota Wiara / sola ona fides nieszczelna heretycka / ktora tym samym / że sama jest bez uczynkow miłości / trupem jest / y czyni trupem / tego kto ia wyznawa / z nauki Apostolskiej: Fides sine operibus mortua est. Żywotnia ta jest / przez serce Chrystusowe. Wiara bowiem Miłością ukształtowana wydziera serce Panu naszemu / y wiernemu ie daie. y niemaż żyć tym sercem / y w środku śmierci swojej? Nie bez dowodu mówię. Paulin święty Biskup Nolański / słysząc one lamenty świętego tego oblubienicy / w Pieśniach Salomonowych / Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, in vno oculorum tuorum. Zranilaś serce moje / oblubienico moja ić. wdał się do litery Hebrejskiej / aby się był lepiej wywiedzial co to za rana była? alisci tam miasto Vulnerasti, wyczytał Libautini, to jest abstulisti. Pomyslił Biskup / y zrozumiawszy tajemnicę napisał:

Laudat

Laudat D E V s rapinam fidei. Nie lamentujcie / ale chwali Bog
 Wiare / ktora mu serce wzylła. Coż to za Wiara tak dzielna byla i
 słuchajmy daley. Abstrahiti in vno oculorum tuorum, n.owi
 tamże Salomon. Trefnia / co mowi in vno oculorum. Czyli
 podobno iedno zmrurywszy oblubienicą oko / drugie na lup
 rzuciła? czy snadź rozotła była? Nie tak. Sposób ten n.owy /
 in vno oculorum, w hebrajszczyźnie tak waży / iako gdyby kto
 vnas mowił / in vnitare oculorum. Jednością oczu / iedno
 scia / wydrzeć kto serce Bogu swoiemu może. Owoż rzecz tąż
 ięmnice. Do pięknego y miłego obu oczu porzżenia / porzżenia
 (wczę. Filozofowie) aby żyłci przez ktore moc widzenia do
 oczu spływa (neruos opticos oni zowią) złaczone z sobą były /
 bo rozluczone albo rozotłość / albo ślepotę niosą. A ia stoję.
 Do wdzięcznego Bogu obiemą oczyma porzżenia Dufsom na
 szym / potrzeba (z Theologami mowie) ziednoczenia spólnego
 Wiary y Miłości. Te są oczu dufi naszych / nerui optici.
 Wiara Rozumu / Miłość zaś Woli / ktorymi kto w Boga pa
 trzy / serce mu prędko wezmie / według słow Pánstich. Si hac
 scitis, beati eritis, si feceritis ea. Iesli to Rozumem poimiecie
 (oto pierwsze dufi naszych oko) błogostawni będziecie (oto v
 podobanie Pánstie y serca pozwolenie) iesli toż y wola (oto y dru
 gie oko) skutecznie wypełnicie. Zaiste stopien wysoki Poćiesze z
 Altu tej Wiary dany / zaczęym y miejcie przednie.

Taka Wiara Miłością ożywiona Wielmożney naszey vma
 ley / kupa Altow miłości zbawienney wydawała. Ktorey na
 Czele A syd / przelina Cnota w postępkach biadogłowskich / we
 dług Hieronyma S. Poręm Wierwosć Matiensta y Mielzli
 wosć igzyła / przednich Pm / iedna ozdoba / według Ambrożego
 Świętego / al y Pobolnosć / wygodnięsy strumien Podchwały
 Szezenia ianki stany / laro dle trzeci dzien wozenie wymowny
 dowodził Kanodistia. Sdję y Męstwo / Cnotona wspaniała /
 na Uadzie się iako druga szeptera wspaniały / a Mlezenie iako
 druga słuzebna za sobą mgiać / przewodnił tey przed twarz Króla

Ioan. 13.

Epist. 14.
 ad Celan
 tiam.
 2. Offic.

woic: Pi
 głowski
 Kanonik
 Poz. ań.
 Prob. wa
 icki.

na d. 1. Ocho

X. . nads Krolmi Bogu/ iako wczora takley wragi/ dal pochoy do
Karmelira
Bosly, Po-
znawski
Tumski
Kazno-
dzieda.
2. Ocho-
b.
Pal: 107.
Liran.
ibid.
Sap. 3.
Niesknie-
smierc
prawie-
dliwych.
Ibid.

statieczny Zakonny Raznodzieci. Skosiac Wielmozney Zmar-
ley slowa Prorockie; In silentio, & in spe erit Fortitudo ve-
stra; wydal sie. Gdzie nadszatek (co ninie dzis iakoby klosy po
snowie cudzym zbieraiacemu do wspomnienia zostawa) Ocho-
ta do przyszluzenia sie Bogu/ w Bogu jesta zaleca. Serce pra-
wie Dawidowe to iest/ gorowe zarwie na Chwale Pansko/ bylo
serce rey Pani: Paratum cor meum DEVS, paratum cor meum,
cantabo & psalliam. Mowil Krols. A w czesci przednieisley/ w
duszy moiey rozumney/ y w czesci nizsley/ w smyslach moich/
gorowym mie masz na Chwale swojei Panie. Paratum cor
meum, in anima, in parte superiori: Paratum in parte infe-
riori, per cor enim ex quo procedit sensus & motus ad alias
partes corporis, intelligitur anima, quæ est principium
vitæ in corpore. Liranus. Bo/ coz inszego bylo ono rey Ze-
sley Wielmozney Pani/ stawic sie wszedzie gdzie iedno wro-
czystszy fest na Nabozenstwo wzywai/ ieno ochora rozumney
Duse do sluzby Bogu miley? co byly y sa one bogate Krus-
sce; Oltarzom/ Kosciolom/ a osobliwie cudownym abo la-
skami Bozymi stawnym obrazom/ iakie Koscioly/ nasz
Pyzdrlski/ Borecki/ Lubanski/ maia/ y insze tym podobnym
hoinie oddane/ ieno ochora powolnych smyslow y w zruszo-
nych ku ozdobie Ci Panskiej/ y tego Naswietksley Matki
iasna? Zaczyn zycie mamy nadzieie/ y w smierci swojej/ zycie
Sercem Chrystusa swego/ ktore iey Wiara taka Miloscia
zywa dala. Zycie/ smierc iey w ruku Bozych nie dotknie/ gdyz
Iustorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tor-
mentum mortis, iako wperonia Medrzec z Ducha Swietego.

Wchodza dusze dobrych ludzi niebespieczenswa smierci/ do
ruku Pastinch iako do niedobyrey fortece dostawsy sie. Tam/
lubo zdadza sie oczom naszym vmierac/ w pokoju zostawia. Vili
sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.
Tam/ dzieie sie z smiercia/ gdy sie porywa na dobrego czlo-
wieka/

wieka / co się dzieje ze Lwem okrutnym gdy się w Pustyni
porывa na Pielgrzyma mądrego. Twierdza Naturalista, że się
łatwo Lwicy śmagać obronić każdy może. Rzucić mu tylko
śmierć iako na oczy / gdy się on łwie do ciebie / zaraz się zleknie
bestia straszna / a ty / tym czasem wbiec możesz. Damyż przy-
kład Przypadku.

Plin: 7
Picrius

Położ się przed towarzysztwem w przód kto w pustynia strą-
sna / gdzie napadnie na Lwa / który się nań porывa. Tam
zażyli w zwoły pomienionej struś. Rzuci Lwu w oczy śmierć /
nim się posarpa Zwierz okrutny y mściwy / widzie kiedy w ten
czas nalepieć może. W tym nadejda towarzysze / śmierć w struś
podarła / y Lwie tropy znalazły / osadza / że im towarzyszy
zginął / a on na miejscu bezpiecznym Bogu dzięki oddawać wy-
bawienie swoje. Podobnie. Sądziemy y my / że nam Wielmo-
żna Staroscina umarła / Mówiemy: Poprzedziła nas w straszna
Pustynia przesćca na on świat / gdzie trąfiła na śmierć / iako na
Lwicę / która kiedyś w Królu Ezechiasu kości krążyła / kiedy
zabita w oczach naszych widziemy. Nie tak to rozumiemy. Ciało
on tylko (ktorektos z mądrych śmiać duse nazywał) posarpane
jest / nadrym mogła się śmierć napastwić / lecz Dusze tknąć nie-
mogła. Rzuciła Duszę Pobożney Pani tę śmierć śmiertelna na
oczy tej Sycyi / sama tym czasem wbiegła na miejsce nader bez-
pieczne / bo / przez Wiarę Miłosćcia ożywiona / dostała się tam
gdzie żyje / y żyć będzie na wieki. O Pocięcho! godnaś w sercu
Wielmożnym całe przedniego miejsce / według tej Conditicy
która Wiarą podaje.

Isai. 3

Według Rozumu. Kto godniejszy / ten ma być miejscem
wśród pierwszemu wczony. Tu wiedzieć trzeba / co zacząć ZAL
co zacząć jest y POCIECHA? Krotko mówiac: Zledakad jest
Zal / y podle Conditicy. W Potrzymach się on rodzi / bo go
rodzą wrały doczesne (stosy serce niż stonę potrzymy pászace)
Kaczy onych które wciśne były. Jako na przykład / wrały mi-
lego

Condit
z Rozu
mu.

en: 4.

cc. 21.

cc. 14.

cc. 6.

Iego Brata / w przypadku świętującego Marthy. Si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus. Conditia też iego Chłopsta jest / bo musi być poddanym Rozumowi / według onego: Sub te erit appetitus. Niechaj appetit służy. Poćiechą zaś Niebieszanka jest / potrzebna Bogu. Słuchajcie co sam Pan o iey genealogii mówi: Ego sum resurrectio & Vita. Jednoż to mówić / Miec Poćiechę z Żmawych wstania / iako y mówić / Miec Poćiechę z Bogu. Tkniesz iey conditicy? ta jest / Wolna być y w nawięstych hłasiach. Leuate capita vestra, appropinquat enim redemptio vestra. Nieście wesole wysoko czoło / Ktorzy Poćiechę macie / że was czeka zbawienie. Nie należy bo pochmurne oko tylko niewolników. Zaczynam gotowa Conditia. Poćiechą zacniejszą niż Żal / niechże według Rozumu / przednie miejsce zasiada.

Tę Conditia podana gdy będzie trzymać Wielmożne serce chciało / ma ten rzad w siebie dziś uczynić / iaki gospodarzowi Christus Pan czynić w domu swoim raz podał. Zasiędzie gość podlejszy przedniejsze miejsce / niech siedzi aż kto godniejszy przyjdzie. Przyjdzie ten / roztazże Da-huic locum. Wstąpił podlejszy zacniejszemu. Przyszedł Żal / y zasiadł miejsce w sercu / niechaj posiedzi trochę. Przybyła y poćiechą / dało się już Łętamini wstysnąć. Weselcie się z Jerozolyma / Ktorzy nad nią płaczeć: bo mówi Pan: Oto ja obrocę pod mury iey rzekę potoku / y strumień sława narodów płynącyć. niechayże się Żal pomyka daley / niech za piec wstępuje.

Otoż Miejsce pod Conditia Poćiechy y Żalowi.

S. 3

Wz tu Przywódzcą Żalu / swoim własnym orężem porażony upadnie. Już mu Fautor Poćiechy Racie iego wydrze y namiętności. Wroślczącemu on / iako w tumultie Żal do serca przywodził.

Wodzil: Wiegó; tymże rozłączeniu ten swęj Poćiesze wstaje
Interesse. Z nauki Apostolskiej: Mihi autem viuere Christus
est, & Mori lucrum. Ale tu w Chrystusie życie / temu śmierć
Zyś przyniesie. Tu spytam: Któryż Młody Kupiec / żalnie
słomny wydawać / o ktorey wie dowodnie / że mu się z Zy-
skiem wróci. Tak: Także z przyjaciół żalować nic na rozłącze-
nia się znamitszym przyjacielem / ktore mu / za upełnieniem
Boskim / wtorego złączenia obfity zyś przyniesie.

Wmiera mi Przyjaciół / dobra śmiercią / pobożny / oprocz
tego / że tu sam przez taką śmierć swoje / lepszych tysiąckroć /
y więcej nad mnie nabywa Przyjaciół / gdy / nabywa towarzy-
stwa z Chrystusem Panem / co Glossa Ordinaria, na słowa
Apostolskie objaśnia: Christus mihi vita, hic per fidem & spem,
& in futuro per speciem. Nabyma Naswieższej Panny / y
Wszystkich świętych / z ktorými / według Artikulu Wiary na-
szej powstanie / onego; Sanctorum Communionem. Wierze
świętych społeczność. w doskonałej a wiecznie towarzyszy Mi-
łości. Przynosi y ten Zyś pozostałemu towarzyszowi / że go
przykładem życia y żęścią swego światobliwego pozyskać Bo-
gu może. Zgad Glossa miedzyliniina / na one słowa. Et mori
lucrum. Quia mori / per mortem multos lucratur. Tak mogli
bydź pozyskani / ktory sobie winowali: Moriatur anima mea
morte iustorum. Wodałem śmiercią ludzi pobożnych umarł.
Wroć zrodło Poćieszy / ktore przed tym krynica Żalu było
w Rozłączeniu Przyjaciół.

Także: Zostawi tu Duszą Ciało / za conditum od Boga / aby
je potem do Chwały z sobą wzięła / że nie żywe to płakać y
owsem weselić się. Bo ktore zostawi z przymiotami lichemi /
odbierze potem wposażone bogactwami Chwałami. Teraz te Cia-
ła nasze Ciemne są / nie pod słońcem niewidzieć / co się tam we-
wnacz dzieje: Po Zmartwychwstaniu / na miejsce Ciemności
(Theologowie wczą) da im Bog Światłość / ktora wszystkie

Phil. 1

Odpow.
wied.
Przeciw
rątey
Opiniey
1.

Glossa
Ord. Pl
1.

Num. 2

Przeciw
2. rątey
Opiniey

wewnętrzności Złożenia człowieka / do mistfukoro nannieia
 bych / iako w Kryfale toita zegatu / iacnie oczom bogofła
 wionym ftawi / według onego: Fulgebunt iusti. Stajucelne
 fa teraz / ledá chorobom / y stanieniu podlegę / z przyczyny
 ledziaticy: Za ftajitelność / da Bog niecierpielivofć: o ktorey;
 poc. 21. Absterget DEVS omnem lachrymam ab oculis eorum: &
 mors ultra non erit, neq; ludus, neq; clamor, neq; dolor
 erit ultra. Sa do tego te Ciała smiertelne / leniwe / fitygom
 podlegające / Ciężkie. Potym inż beda lekkie y żartkie / w kto-
 rych oni W wielbieni / iako Scintillæ in arundinetis discurrent,
 iako ltry zmięfca na mięfca w chyżey prędfości / lácno /
 przebywać beda mogli. Alze fa teraz y grube nader / rât / że
 im mięfca przeftronnego potrzeba. Beda potym fubtelne / tak
 że y przez środek infych rzeczy / iftote gruba mających lácno
 przenikać beda. Jako przenikło Ciało Chriftuśa Pána po Zmá-
 troych wftaniu / przez kámién. on grobowy / y przez drzwi niez
 odwarte. A my na ten czas w Ciałach nafych / (co do tey
 chwały Subtilitatis) fwoym fpofobem. Similes ei erimus, iako
 vczy Jan s. Podobni mu będziemy. A tu Żal w tym rozłącze-
 niu. Poćieśe nie wyrwana / z Glosfy międzyliniiney / ktora na
 oneż ftowá Et mori lucrum: wważnie zmyśli Páwła s. mowi.
 Quia per mortem ab his miseriis liberatus ad beatitudinem
 tranfeam...

Ioann.
 3. a.

Glosfa
 terlin.
 il. 1.

rzećiw
 Rátiey
 pin. 1.

Glosfa
 rd: ibid.

Podobnie. Zyskiem. Odyfće y Mátéria Ciała / on fwoy
 kfealt. času fwego / kiedy z smiertelnego niesmiertelnym fté-
 ftanie. Glosfa Ordinaria, na ftowá one: Mihi autem vivere
 Christus est, & mori lucrum, mowi o Páwle świętym. Pro
 hac Vita mortale Corpus tradit, ut ipsum immortale in-
 æternum recipiat. A w rozłączeniu oro / nie Żal ale Poćiechá
 zbiera rácie fwoie. Więc niewoćić Poćiechy przednieifym w fers-
 cu mięfciem. ? Kroż przeczy?

Z CON-

Z CONTROVERSYI.

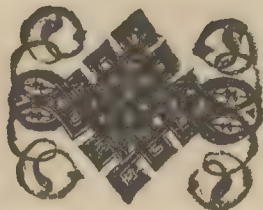
Juzem Rátie stron przeciwnych co przednicie się przez
 103yl / inżem y Młocysie Pocięsie oddal / inżem (iako n obiecal)
 y Rátie strony przeciwney zmniejszył /
 Konczę zatym Rzecz moję.

NOc dniowym zabawom ludzkim nieprzyiązliwa / nigdzie
 przeciwniejszego wstętu / nigdzie zarowno przyiązliwszey
 ochory niedoznawa / iako gdy w toło Dobrych przyiąciół wcie-
 cha zabawionych przypada. Wo tam / gdy ona z Urzędu swo-
 go odpoczynek wszytkim żyjącym dalać / słoneczne / dniowe
 światło odbiera / y płaszcem czarnym gasi / w ten czas wprze-
 mi przyiąciele / z domowych ogniów światła nabywşy / za-
 bawy swoje / przy oreych wołkowych lubo łoiowych gwiaz-
 zdach stołowych / na émy nocne niedbając w nalepszą zágeszają-
 ia: Gdy Noc dla odpoczynku pozwolonego wszytkiemu swia-
 tu Młeczenie nakazuje; w ten Czas Wprzeimi a dobrezy Przy-
 iaciele / nawyráźniejsze spolne sobie ofiarowania / écia wzajemna
 wgłos wielki / y sława wtwierdzone / w dluga część nocy /
 Noczy zapominać / mile sobie oddać. Czy nie wielki wstę-
 nocy? Coż potym? gdy im dluga noc snem powieki obciąży /
 y oczy ścisnąć pocznę / w Ochotę się z nią kiedyżkolwiek wdać
 musza. Zegnając się na koniec / y Dobrey nocy sobie winşuiac /
 do intry szczęśliwego swe wprzeime zabawy zwykli więc limi-
 tować. Co Noc komu infemu / to śmierć / siostra rodzona
 wedle Poétow Noczy / Pożyciu Państwiemu Twemu Wielmo-
 żny M. Panie Starosto wyrzadziła. Zywornie światło w Przy-
 iacielu zgasiła / y Młeczenie mu ścişte y długie nakazula. Alubo
 od Zmroku pierwszego zaraz / w rozzerwanej zabawie światła
 przygaszonego / wróci Państa Twoia Czarnkowska hojność /
 już gmachy Donowe we dnie y w Noczy / już y Oltarza ká-

Zdobytnie / obfitemi ogniami oświecając Przeciwniowi Krowa
 ki / a długo dożyć w Tę tak wprzyszoła / bo od dnia 27.
 Lipca / w Roku tym wplywającym / aż do dzisiejszego 3. Pa-
 zojennika: Lubo y przez te całe trzy dni / Aktu Pogrzebna ta
 Płompa bogatego / Sława żywcem / zyst wymownych Ora-
 torow Kościelnych Umarley wstugnie / Ale na to przecię
 Śmierć ciemna / y zbyt miłsiwa niedba / bo czeka swej wy-
 graney. Coż czynić? Żegnać się / czy jeszcze dłużej bawić? Już
 twórcy sen moc zawział / trudno się bawić / przyjdzie do lu-
 tra po takiey Nocy szesliwego Przeciwniaka pożegnać. Tam
 się znówu z sobą wirzemy gdy chwalebnie Resurget,
 tu teraz Requiescat in Pace. Zasiędlas / nie v-
 marlas nam Wielmożna Pani / bo żyjesz
 y w śmierci przez tegoż Boga /
 w którymś Miara / żywo
 śmiertelny pędząc
 żyła.

Mieyże dobrą Noc.

Krakow.

Titul

✠(†)✠

Titul po Titulách

Teyze

Wielm. w Bogu zeszlęy Stárościny.

Z Truną w Grob, ná rovníe bogátey y
piękney roboty Srebrney Blásze, iákíey
wszytká Truná bylá,

włożony.

Dniá 3. Očtob. Roku P. 1640.

w Czárnkowie.

✠(o)✠

CON

CONSTANTIA
de Lubomierz
CZARNKOVSKA,

Patre Stanislao, Palatino Cracouiense,

Matre Sophia in Ostrog Duce

NATA,

Claritatem à Maioribus acceptam, suis cumulatura,

in Illustrissima Comitum à Czarnkow Domo

Maritum Inuenit.

Jll. ac Magn. FRANCISCO Sandiuogio Czarnkowski,

Medirecen. Pyzdren. &c. Capitaneo

NVPATA,

Vti Natiuo splendore, ita virtutibus

Maiorem Poloniam

adornauit.

Sed heu!

Dum Viuam eius jmaginem, & maxima quæq;

præstolamur,

In ipso ætatis flore, iam Cælo matura,

FATVM INVENIT.

Posnania

Die 27. Julij. Anno D. 1646.

Percussit aquas, diuisæ sunt, & transie-
runt per siccum. 4 Reg. 2.

*Vderzył na wody, które rozstały się, y przeszły go-
ścińcem suchym. W czwartych Księgach Kro-
len'skich w Rozdziale wtorym.*

Pominawszy inne nieforemne pospo-
litey śmierci obyczaje/ to jest/ że po-
dobiey skutwiera z ludźmi sie wi-
ca/ Ascendit Mors per fenestram,
widze że w cudze wdżiera sie prze-
dy y iakoby ludzkie odprawuierze-
mieśła/ Słuchając przez acni. Wa-
iż się bowiem naprzód świece y po-
chodnie gásić/ co sprawnie/ gdy
zacne/ Cnotami y mądrością iásnie-
iace Osoby w ciemnych żrzenicy naszey zakrywa grobecach/
nád ktorými iákosne kaia nam opierac/ Tanie super mortuum
plora, pláč nád umárlym/ á to z tey przyczyny/ że defecit lu-
men eius, zgásło światło tego. Zabawia się do tego y bákłim
ziemięstem/ bo iáko wieciey Prorok S. Expandit sagenam

Ier. 9.

Ec. 22.

Abac. 1

2

suam

suam, congregavit rete, & semper interficere gentes non cessat.
 Rozwiodła niewod swoy/ zgromadziła sieci, a nigdy nie prze-
 staje zabijać narodow: A tak dołuczają te iey skutecznie zrobio-
 ne sieci/ rybniemu mnoſtwu, że ani roſty Wieloryb, ani ſwobo-
 dna Balańa moſe ſie od fortelnego wybiegać pochwytu. To-
 tum traxit in ſagena & congregavit, mowi tenże Prorok. Wſzy-
 tko cokolwiek było w potoku wodnym zabrała. Dokazuje
 nam to, skutznego myſliſtwa, ktorego poſtrzegł niekiedyś Je-
 remiaſz. *Expandit rete pedibus meū.* Zastawiła (mowi) ſieci
 pod nogami moimi A lubo w tey gorzyſtey ewolucie tego puſzczy-
 tak wiele znamiennych a rozumnych wpacnie zwierzat/ na ſa-
 3 Bern. dnerespektu nie ma. *Nullus inopia miſeretur, nec diuitias rea-*
 in Spec. ueretur, naucez miოდouſty Doktor/ miłosierdzia nam w bogim
 Vinc. nie ma/ przed bogatym czapki nieuchyli/ przed Krolē iako poda-
 baniec na kolana nie pādnie/ ale/ lubo ogarami do ſieci nie ſięgu-
 ie/ wſzytkich bez liaby do tak mocno krutnych zagania ſiadek/
 że ſāden z nich choć Marſowym nie wyſieczy ſie pālaſem. Na-
 doobnie ieden nie glupi wierſoſt ladca to nieſzczęście naſze tak
 reprezentuje.

Eſt commune mori, Mors nulli parcit honori.
 Poeta. Nobilis & fortis veniunt ad funera mortis.

Witomu poſpolicie z ludzi ſmierć folguie/
 Szlachcie/ Kyclerz do grobu kādby ſie gotuje;
 Co prawda/ bo forzyſtna zguby naſzey ſmierci/ tak da po; lotey.
 Koronie Krolowi/ iako teſy po drogiey Inſule Biſkupowi/ tak
 bogatemu po ſłotych gziach y ſārlatney deliey/ iako y ſebra-
 Fowi po niedzney kāmizeli/ tak po kapturze Wnichowi/ iako y
 po iāſnoſwiecney; broi dołnierzowi/ tak po ſwieſzym bławacie
 wderzy

wderzy Dworaka; iako też po kmierey zuprynie Chłopta nie-
 boraKa. A lubo by kto odważył sie wołać ná tego niezwyćieśo-
 nego gyránta; kiedy zápuścza sie; mież oboietny w Głowie
 wtapiąc Brolewstey; iako niekiedys Athys Brolewic cheac
 obronić śmierci Bzezusa Oycá swego Lidyistiego Brola. *Herodotus;*
les quid agis, Rex est quem feris, Smierci co czynisz / Brol to jest
 ná ktorego bñesz; nie wsłuchá tego śmierć; owšem iako Balona
 y rozdrażniona lwica; ná stráte y ścieżie tego potężney wderzy.
 Znać teniey śmiertelny á ciężki raz; w szczęśliwym onym wysyst
 Kiego niemal światá Tryumphatorze Alexandrze wielkim
 Ktory ná nagrobku swoim to ież nád soba przysznawa z wyćies-
 two.

En ego qui totum mundum certamine vici,
 Dictus Alexander morior hora breui.
 Reges sternebam, me mors durissima sternit.
 Omnia maclabam, maclor & ipse miser.

Epith.
 Alex.
 Mag.

Oto ia; ktorego moc po wšem świecie słyńcie;
 Alexander umieram / á w krotkiey godzinie
 z głow Krolewstich rzucąłem z ich zguba Korony
 Teraz nádziny iść musie w podziemne załony.

Nie wstydył sie náć státek młóćwa wieku nášego śmierć; iako-
 by ślińcá iáka; po róžnych tuląc sie wodách ná zgube y zaro-
 py ciał nášych. Rozbija náwet same niewinne rzeki; tak je ro-
 zbite ich strumyżki nowych sobie kulać musza łóżył; rozbiegl
 swoje dñielac po róžnych ná ziemi káwernách. Widziemy to w
 rozrywce; ábo ráczey w rozboiu wymienitey Jánie Wielmo-
 żnych Jech MM. p. D. Lubemistich Szreniáwy; ná ktora gby
 niebá gna wderzyla śmierć; *percussit aquas*, musiály Zaczne ież

a Sława wieczna niosące porożi rozbieliwość i sie/ bezpieczniey
 brach stać/ sobie gościćcow. *Et diuise sunt aquae.* Mówi to
 Przejazna si i n li (a iż le mieć mi nie bedzie/ bo omnes mo
 2 Reg. *rimur, et quasi aquae dilabimur super terrā.* Wstąpiy v mieraiac
 14. rozbiega i y si i n li roztężone porożnych dolnách w idy o wy
 sokich a pobożnie/ zmarłych w rodowitym Domu twoim Wso-
 bách/ ktorých słachetne Ciała w/ n iżny u od śmierci ściana
 ku/ porożnych i obległych/ bliskich y dalekich rozstężają si
 grobowcach; A iż liżby mamy przed oczyma Sławney
 Pamięci zmarłego Jego Mości Páni Syrya Lubomirskiego/
 Woyskiego Krákowskię/ ktorý; grobow Przejaznych Prząd-
 kom y Krewnych; bożywość/ trupia lepiantę Ciała swego go-
 iáko depozyt należyty ziemi/ oddać dnia dżisiey/ tego cete z ne-
 mu Piasłowi opieka Naswiatłey Pánny ścycace mu/ i to
 sobie twierdząc; ac/ se in pace locus eius, tu w pokoju odpoczynek i e-
 go. Jákoby ieden z Szczeniaw wybiega na to miejsce stru-
 myczek/ aby tu do cásu ciálu swemu zapisać/ a odprawiwość go-
 ścins/ bezpieczniey a śceregulnym Opiekunstwem Naswiatłey
 Pánny wyprawił ducha swego w ścieszliwoz/ mlekiem y miod-
 dem opływaiaca chwały wieczny Veráine. Przydzie mi
 tedy przytey pogrzebowey a smutney Ceremoniey z ośázyey
 słow fundámentálnych pokazáć/ iáko to cieśńie percussit, obicia
 śmierci/ niemniej iáko śálosnata diuizya: *Et diuise sunt aquae.* Z drugiey iednát strony/ bede chciáł w iż se smutku-
 táká dekláracya/ żeś. pamięci J. M. O. Syrus Lubomirski/
non perijt, nie zginał/ ale tylko iáko by strumiożek ieden/ przez
ten piasłowy gościniec/ transijt, przechodzi do pokoju nies-niew-
telnego żywota. Zaczynam w J nie Pánstwie.

Boday

B O dáy była nigdy na świeżenie postać, cora zuchwała/
 grzechu śmierci, ktorey nie stworze tak sierzbiegający kół/
 że nietylko na Zamki y Dwory Panieccie bije, ale też y na śa-
 merki, ktorych nie rzębotem pżesypu z wody, ale iakoby obo-
 jętnym śięcie y rozpląsa mieżem: Zartuiemy więc z owego/
 ktory percutit aquas śięcie dawe wodom, iakoby ich boleć miało/
 ale nie chce się iartu, gdy śmierć percutit aquas. C: lowieka wbla-
 ie, bo iej cięśka na; byt y wielki bol mofaca chłostá: Cięśka
 naprzod, bo kedy to percussit, ubicie śmierci, znać na tam wyso-
 kich preeminency y kadencya. Upadac musiał, Kotony Broles
 w ście, pieczęci Bancelstie. Lasti Marszałkowstie, Brześcia
 Senackistie, ktorych upadku iednym słowem żałuje pismo.
Cessauerunt fortes in Israel & quieuerunt. Ustali mocni w Izra. Iud. 6.
 elu Mielowie y odpodali. Znowu żąty iednym, Percussit,
 śmierci taká w ścianách Świeckich y Duchownych Konfuzya,
 że niewidzieć kto kedy, nie rozoznać kto iaki. *Circumspice illos*
 (mowi Bazyliś.) *qui ante te similibus splendoribus efflorebant.* S. Bas. ś.
 wbinam sunt illi qui ciuilibus dignitatibus ornati erant. Vbi Rhe- de mor-
 tores atq; oratores, ubi Duces, ubi Tyranni, nonne omnia puluis, te,
 nonne fabula, contemplare sepulchra, uide num possis discernere,
 quis nam seruus, quis Dominus, quis pauper, quis locuples fuerit.
 Upatruy pilno onych, ktory przed tobá (mowi S. Doktor do
 możnych świąta tego Monárchów y inszych co znać nie wszych
 Majów) podobnymi splendorami iasnie kwitneli, Kedy Wzro-
 dnicy, Regimentarze Miercy, Kedy wżeni Rhetorowie y Pra-
 somowcy, Kedy Xiążęta, Hetmani, y Terani. Wszyscy ośiali
 się prochem y iedną w świątá bańka. Wszyrzy nároz, máte tru-
 pami, w! páne mogily czy poznasz kto słagá, á kto Pan, kto
 niedzisz, á kto bogaty, iakoby rzekł, á wszyscy tego doznawa-
 my, że

my/ że trudno rozcznać/ z że^o znać/ że to cieśkie Percussie i^o mter
ci. Cieśkie záprawde yz tego/ że niedopusz^oza áby nam blu^o
żytości nášey świeciłá pochodnia/ bo iakoby tego dnia ktore^o
rodzimy sie ná swiat/ zbieramy. Podobny iest bieg wieku nášey^o
życiu iednego przyrzecze Hipan^u rodzacego sie zwierzątá/ ktore
Carda² Naturálista tak op.^osuie. *Mane puer, meridie iuuenis senex vesse*
nus l. 9 *ri, & occidente sole moritur, zráná dziecieciem/ w południe mło*
de anal. *dym/ około wieczorá stárym stáie sie/ á zá západkiem stóncá/*
przez cały dzień niewiedzieć kady nie latáiac/ wstáwicznie bie
gáiac/ do iáme cżki potarmik przewiduiac/ obumiera dla cżego
názywa sie Ephemerus, to iest/ vnius diei, iednego dnia świe
rzace cżko/ z ktorego podobieństwa/ wrosto ono przystowie/ Ephe
meri vitam, ducit o takim ktory predko po narodzeniu z śmiercia
sie wita. Takowymi wśysey ledwie nie iestesmy/ latamy/ pía
cuiemy/ zbieramy/ skáculy y gumná nákládamy/ budniemy
pałace/ strotemy sie/ dobrej myśli przy bántkiecie zázywamy/
długosi tego? tylko przez iedno hodie, dziś/ cras, jutro nie be
dzie tego. Dobrzeć náuczył tego świętego żywota Messoda
nus, ktory w stárości od przyjaciela ná dzień ieden intrzeyšy/ á
Corn. aprošony tak z fakał postá/ *Cur me vocas in crastinum qui á mulo*
la. inc. *tú annū crastinum non habui? sed mortū aduentum in singulos*
9. Ioa. *dies expectavi. Czemu mnie záprašasz ná dzień intrzeyšy/ po*
niewaš od wielu lat nigdy jutrá nie miałem/ ále ádwentu śmier
ci co dzień oczekiwálem/ przez ktory respoiz, dána iest náuka/
że żywot náš crastinum, jutrá nie ma/ ále tylko vnicum hodie, ie
dno dziś. To y psalmista wyraża S gdy tyśiac lat w ieden
tylko dzień komputuje. Mille anni tanquam dies hesterni, z ktore
go świadectwá/ iest cżé dáleko krotšy bieg żywota kády z nas
przyznowáć sobie musi/ poniewaš z tyśiacnymi/ áni z setnymi
witamy sie lity. Cieśkie iest cżé to percussit, śmierci/ bo świad
y rostkóš

y roſtoſz toch ſłacych lubzi/ tãmpotyſkã/ Kedy nawietſze nawy
myſlnieyſze plodzo przy. ſerdeczney Complacencyey delicye.
przy pomniy ſobie kto niewierzyſz ſpetna y ſromotna ſmierć
Jeżabeli Brolowey/ Ktorey deliktãko wypielagomãne cielſto/
według Prorocetwã Eliãſã mologo/ comedent canes carnes legas
bel, pã iãſ do koſciobiãrli. A Kedyſ? mowi text 6. In agro 4 Reg?
Iezrael, tã Jezraelſkiey roli. Chceſie wiedzieć co zã okoliżnoſć 9.
tego mieyſcã bylã. Tãuſza Abulenſis, illic erat hortus ama- Abul.
niſſimus, quo Regina maxime delectabatur. Vide et genialis loc- Toſt.
cus, ſeralis efficitur, ubi anima iucundiſſime trahitur, ibi miſerrie
me exhalatur, ubi voluptates captantur, ibi mortu iacula infla-
guntur. Tãm prãwi byl dżiãrdyn/ albo ogrod ieden wćieſny/
w Którym Brolowa wćiechy wſelãkiey zbytecznie zãzywãlã.
Owãzayſe co zã koniec tey dobrej myſli. Ono wielkiego wpo-
dobãrta y roſtoſzy mieyſce/ obroćilo ſie w beſtyãlſkie paſtwi-
ſto/ to ieſt / ſe głodni pã tãm ſie paſtwili nãd trupem Krolowey;
Kedy duch wdzieczne ſroi Kortezye, tãm z ciãlã miżernie
wychodzi/ Kedy z roſtoſza komityre wiodzie ciãlã/ tãm od ſmier-
ci zãranione/ z Duchem ſie ſwoim żegna. Co ſe tãt ieſtã z oſã Symba-
zyey tego ubicia ſmierci/ ciãſkie/ przykre ſmuctu pełne muſi lum.
bydż ieyto percuffu. A nãoſtãceſ dla tego/ ſe głowiekã na-
doſtoynieyſze w nic obrãcã. Co Symbolizuje Ioannũ ſecundi
Ducũ Cluiz, lilia z ziemiẽ z Kwiatkiem wychodzaca/ Ktorey
przydãny byl tãki Epigraph. Hodie aliquid. Cras nihil. Dżiã
coſ ieſti/ a intro nieżym bedzie/ iãko y z nãmi ſie dżiecie/ Hodie,
Dżiã/ to ieſt/ poſiżyiemy/ ieſteſmy aliquid coſ/ ale Cras, gdy
nad nãmi ſmierć Krawãc bedzie/ Nihil, zã nle. Wyraża te nieſzã-
ſna odmianã/ y on koſtorny tãmien/ od ſiwãciã jednego nãmo- Hiſt in
tżu Al. pãdorowi Wielkiemu oſiãrowãny/ Ktorey przed tym wie Spec.
lebryl Vinc.

Iob. 3. le brył zaważać złotą / lednego czasu / trą funtlem prochem
posypány / le wie iako jedná kropka wody / abo žiarno młtowe
zaważal : Do poři nam złote žyćia laca flujá / iako štolwie
wažemy / á gdy nam ná ozy prochu nasypia / zá nie stoimy iá

Iob. 3. Ko o sobie tierplivy Job mowi : *Redactus sum in nihilum & ve-*
lut nubes pertransiit salus mea ; W jedno Nihil, nic / obrocony ie
stem / á z browie moie iako oblok przeszło. Przyczyna tego ná
tego Nihil po śmierci / jest wyposażenie ze wszystkich o: do: dla
ktorych zá žywota mieli smy wage y posażowanie / z ktorych
śmierć nas obnażá / w ciemne grobowe głąbiny / iakoby in es
xilum ná wygnanie bánitwie : Jáko bowiem wżeni z Augu-
styná s. Philosophowie / *Materiam primam*, propé Nihil ná wy-
wála / á rozumiem dla tego / że iako pura potentia, nága potens
cy / nie ozdoby áni *Actus* z siebie ma / ále tego wszystkiego á for-
má / *substantialibus* zebrze / y nimi sie zdobi / tak gdy słowiek stá-
ie sie nági / trácá wszystkie swoje o: do: by / bogactw / honorow /
slawy / náuk / dla ktorych zá žywota byl *Aliquid*, iakoby propé
nihil / á iest / co go po té czas potyka / kiedy napolityczná śmierć /
to swoje ná d nim wykonywa *Percussit*, zá ktorym / wszystek
splendor á predko bázdo odpada. iako ieden Wieršopis náucza.

Poczt. *Quid fama est? quid honor? voces & opinio vulgi,*
Omnia quæ dies longa abolet, cum viuere cessas.
Omnia hic abeunt, vt lux cum sole recedit.

Co sława / co honory / dobre rozumienie ;

Čłowiekowi pomoże gdy go tloča w ziemle

Ják światło w oceanie gniénia / z słotym słonce gnie ;

Tak sława y ze wszystkim / gdy žywot uplynie.

Náuczy tá tey prawdy y Moniká s. ktora Augustynowi s. w
młod

in łobzym iestże badacemu wielu / w Rzymieniach grobowcem
Augusta Cesarza dziwiacemu sie y pytaicemu / kiedy by sie po-
działy / wielkie tego bogactwa / honory / apparence / maiestas
ty / państwa / Xiążat assystencie / y bućne namioty / troto ods. Aug!
powiedział: *Fili hac omnia sibi defecerunt, quando defecit spi-* ser. 48.
ritus eius, Synu wyszły te splendory wstały / gdy śmierć / ciała d Gre.
Cesarzkiego w ciemny mrok stażitelności wytrabiła Duchą. in Erec

A toć niemniej rzecz ciężka y bolesna / kiedy patrzącmyś ono
diuisa aqua, od śmierci rozbite wody / rozumiejąc to o nas śla-
mych, *Et ory sicut aqua dilabimur super terram*, takoby rozewia-
ne wody po rożnych roschodziemy sie łozystach / Przyrodzona
jest w prawdzie śmierć ta diwizya / gdy *secundus Philosophus*
Adrianowi Cesarzowi takia reprezentuje. *Mors est dissolutio* Lact.
corporum, latro hominum, fuga vite, viuorum discessio. Śmierć
jest rozwiązanie ciała ludzkiego / zboycia ludzki / wciągają wota-
życiocy roziazd. Ale nie mniej przyrodzona sercu boleć / żre-
nicy płakać / widzeniu przytko / znosić / także od śmierci potys-
ki y / nagle osob ludzkich rozrywki. Zżytkowane toczy / wy-
kłażalosa Matka / y pod same niebiesa żalosa puszczać gło-
sy / gdy tey śmierć dziateczki / jako cieżne kwiarty odbiera / jako
wężmą bolesna Rachel - *Vox audita est, ploratus & ululatus mul-* Jer. 31.
tus, Rachel plorans Filios suos. Niemniej y smutny Ociec / jako Da-
wid nad Absolonem. *Clamabat voce magna, Fili mi Absolō, Abso-*
lō Fili mi, nārzekał glosem wielkim / Synu m o y Absolonie. At 2, Reg:
solonie Synu moy. Zwykli y Potomkowie rodzice n / swoim 19.
żalosa po ich śmierci opiewać / tanie / jako Jozeph / który os-
bac / wsty zmarłego Oycā. *Ruit super faciem Patru, fletus & de-* Gē. 50.
osculans eum. Upadł na twarz Oycow / płacząc / aca / uiac
C Sturgoz

strużone stronie lego. Toż cżnio pokrewni/ przylaciele/ sta-
ny Małżeńskie; ktorych tak pozostaje/ zmarłego żalowiac płas-
cze/ ktorey kondolancyey iakoby pomagając Hieronym S.
S Hier. tym wshyetim/ narzędza na to okrutna śmierć. *O mors, que fras*
Ep 3 *ad tres diudiv, et amore sociatos crudeli ac dura dissocias.* O śmier
Eliod. ci iakos okrutna/ ktora braterskie rozrywaś przylązni/ y inie
miłością sprzegle rozwódziś towarzyystwa. Znać tedy ie dy-
wizya tych wod rozumnych nie mniej ciężka y bolesna/ iako y
Percussie, uście śmierci.

Przystępuje do kościownego/ y coe wshyetim Korony Pol-
skiey Tryonie/ wielce sławnego Srzeniawy Kłeynotu Jasnio-
wielmożnych Jch MM. pp. Lubomirskich/ w ktorym z o-
czymy y dawne y terażniejszy/ przy rozrywce śmierci Percussie,
zbićie/ domniemawam się/ że to nie bywało/ y nie jest bez cięż-
kości żalu y boleści/ dla wielu inshych okazyey/ na o pomienio-
ne tego Percussie y rozdiálu efekty. Jezeli bowiem wważę sa-
roke potoki tey szczęśliwey rzeki/ tam wielkiego jest zadatek
smutku/ bato Percussie obrociło się na taką rzekę/ ktora riuos
suo s misit ad vniuersa ligna regionis strumyżki swoie rozwiódła
pod wshyetkie drzewa Ukrainskie. Co stało się przez przynajmniej
zaczem i Domami spowinowacenie/ iakos Domem Jasnio-
wieconych Książek Ostrogskich/ Wiśniowieckich/ Zastawskich
Książkowskich/ Jch MM. pp. Braniczskich/ Boniecpolskich/
Zamojskich/ Ossolińskich/ Ligezow/ pp. Zebrzydowskich/
Koszkowskich/ Oleśnickich/ Szybkowskich/ Szańkowskich/ a na-
ostatek z zacnym Wielmożnym Jch MM. pp. w Wielkiej
Polskiej Czartkowskich Naleczem. Jezeliżnowu wpatrować
bode qualitatey rzeki/ y; to do boleści mnięło bywać y teraz
jest

jest przychylna to Percussit śmierci. bo i tak nie żleby w Gre-
 et cy polach Epyrus / tak ta Ślachezna Drużyna takimi ob-
 sicut wodomu w których extinguitur accenduntur / faces. zgasiła
 palala się pochodnie / to jest / ciemne w cności / mściwie / pobo-
 żności nauce / subiektu pobudki swoje biora do naśladowania
 w ślepej Cnoty / przykładu Przodków y Potomków tej prze-
 świetnej Familii. Jesli na ostatek weyjrza na kontena tej
 Postrownej rzeci / y zjad do wielkiego żalu otwiera się pole / z te-
 go Percussit śmierci / bo i tak w Bappadocvey znaleziony / z
 światem swoim choć przez zamknięta porta przebywał się drogi
 Familii Sphengites w domu Fortuny / tak w tey go / l weyśa Plin l.
 milii byli y są podobni Sphengitowie / ktorzy splendorem ma-
 drości / ciemne w Rzeczypospolitey nie tylko odwiecali łacy / a-
 le też zawiądziałe przenikali opoki. Lecz dawszy pokoy komu-
 nalney tak sławie ródowitego Domu / zalecie / ide ad individuū
 świec y pamięci Je^o M. P. Syra Lubonistkiego / nad kto-
 rym to Percussit śmierci wykonane / sprawić musi tak niemający
 nie mniej iako y ta dywizya / abo rozłożenie tak ożdotnego stru-
 my / tak wbyłże zdołacego Szreniawa / w sercu nie tylko po-
 stać ślachezney potrzebności / ale też y w sercach innych / kto-
 rzy tak zacna prosiąca pochali y wenerowali. Ażasi bowiem /
 na takiego nie wgiął / ana Parka wderzyła Męsa / który ślache-
 cznym Tyrenom / iadnie widocznym y stawienny był Ponterfe-
 tem / przystoynych tytułu ślacheckiego godnych obywateli / dla
 ktorzych nabycia w n lodym wielu swoim w cudze zaięzwał
 kradzie wielom nad Augniac Monarchom. Ażasi nie takiego w
 tej ciemnej powija powloce / Peoremu z milemi potrzebny
 Ruzyla konwersacya / atera / na / prosna / z gądzina prowadzon
 budzie

D. I. 114.
 Ethym
 13. c. 131

Plin l.
 36. c. 22.

Ec 10. bądźcie kopytowie, bo cum morietur homo hereditabit serpentes.

Aż się nie takiego w ciemnej grzesić będziem podziemnicy, ktorzy przez tak niemąły żywota / swojego krusa / nauka / mądrość / zdrowa w ciężkich trudnościach porada / Wyżyście / z dobli / z osławiać / progi.

Aż się nie tego w ziemskie wyprawuie śmierć / Ktorego miłości / Małżeństwy ognio / zawięse w nienaruszonej porze wbytkim widoczne było. Mam te a pewno, że pożyćie Małżeńskie / s. pamięci J. M. P. Syrtá Lubomirskiego / z Jey Moscia Pania Zofia Stańcówska Małżonka / tak szczęśliwe było, że względem / godney miłości / iakoby w śzegulnym / niebá spadającym / zdali sie oplywać Błogosławieństwem. Nie potrzeba tam było wnosic oney iednego nauki. In coniugio sua Crux est a portanda coniugati. W związku Małżeństwa potrzebno / spólnie trzysi / dźwigac / bo tam przytrego nie stychać było / z oboier / strony wragania. A to sie nie nálażło / co w postanowieniu Małżeńskim / wpatrzył Hipponactes, gdy mowi. *Bis sunt cum uxore iucundissimi dies, alter quo ducitur, alter quo mortua ad sepulchrum effertur.* Dwa dni tylko / w dźięcne / y wesole / z Małżonka / pierwszy / Ktorego Małżonek / z przyiacielá / ia bierze / a drugi / Ktorego / mária / z one ná grobowey / desce / do dolu / wrucá / gdy / wbytek / przeciąg / stanu / ich / Małżeńskiego / wesoly / nie tylko / ieden / pierwszy / alubowny / dźień / ale / też / inne / wszystkie / dni / aż / do / ostatecznego / żywota / peryodu / w dźięcne / były / bo / tam / miescé / nie / miały / niezgody / poswarci / wprzyszenia / przymowki / sprzeciwienia / sie / stráś / y / y / inne / piek. / el. / ne / furye. Lecz / tak / postępował / sobie / iakoby / ich / iedná / duś / iedná / wola / była / iedno / serce / iedno / we / wbytkich / rzeczach / pomysle.

Arte
mid. l. 2
c. 28. de
interp.
som.
Hippo
naetes
Phil.

myślenie / á to ; tak / że w tym ścieśliwym pośńownieniu wy- Ioan /
Łona i á sie oná iednego Poety ádmonicya / Ouue!

Vxorem Vir amato, Marito pareat Vxor.

Coniugis illa sui cor, caput ille suæ.

Miluy Dona Małkonu / Łona Źuchay Maia.

Ty badź sercem / on głowa / to wáśś oreźd.

Kiedy tedy tak ściśle / przeglego Stadlá / przyiążni małżeńskiey
rwie sie vnia / pozostałey Jey Mości P. Dośiey Staśkomskiey
Małżonce / niepodobna żalu nieponosić / z vtrácy tak zgodliwe
go á ; sercá miluiacego przyiąciela / ktorego Siłácheeń ciało
widzi / uś / uś / ná požar gáđinie vstepuiace. Niepodobna ; a
cnemu takie pozostałemu potomkowi / żáłosney Jey Mości
P. Márceniedopomoc żalu / przypomináiac sobie tákieś Wyco-
wskiey miłości znáti / y iego dobrodzieyskie fawory. A zátem
przezacni z oboiey strony Połkrewni znáczna / po sobie widzieć
dáć muśa kondolencya / dopomagáiac vslugámi swymi tych
pogrzebowych Ceremoniy.

Jednáć iest temu żalowi / znáczna solgá / że iáko inśe tey árze
niáwyrozbiłey strunyżki nie zginely ále transferunt , prześly
tylko / przez rózne ziemskie doliny do ścieśliwego nieśmiercelno-
ści portu / táć s. pámieci dośyc ćichuchno náś chodzący strumy-
żek / nie ginie ále tylko transir, przechodzi w lepszey trasy nieślá-
żitelności. Transir naprzyod á nie ginie bo vchodźi przy pewney
nádzieley y wiadomości / że kiedyś tedyś ma ośyc / á kto táć v-
miera / śmierć iego nie śmierćia : ále żywotem ma bydź miáno-
wana / iáko w Ráwennie Włoskim mieście Phanirowi Arab
śkiemu obumieráacemu / á znou do żywota wráćáacemu sie
przyp.śány wyswiádzá Epigraf. *Securus moritur, qui scit se*

Morte renaſci. Mors ea non dici, ſed noua vita poteſt.

Beſpiejnie ten ymiera, ktorzy ſie odrodzi.

Żywot go nowy czeła, a śmierć mu nie ſkobli.

Przechodzi powtórę a nie ginie, bo lubo y nartych bawie na ſo
bie noſi, iednak quaſi non mortuus, iakoby nie ymiał, to z naſtą
żdele^o przyzna, goj na pozeſtate^o Porokła J.M.P. Dezybery-
uſia poyrzy, a wważy naukę Duchá a. v. E. Kle; yaſtykła. Moro-
tuus es Pater eius, (mowi o iednym) & quaſi non mortuus, ſimis
lem enim ſibi reliquit poſt ſe in vita ſua uidit & letatus eſt in illo, in
Ec. 30. obitu ſuo non eſt contriſtatus, reliquit enim de ſenſorem domus cō-
tra inimicos, & amicu reddentem gratiam. Żmiał rodzić tego,
a iakoby nie ymiał, zoſtawił bowiem podobnego ſobie, (to
ieſt Syná) za żywota weſelił ſie w nim, a przy terminie życia
ſwoiego te zaſmucił ſie, dla tego że zoſtawił obrońcę domu,
ktoryby nieprzyjaćioy gromił, a przyjaćiołom reſkompensowal
łaſtę. Toć ſobie niepochybnie prognosyſkuia zacne Wy-
cownſkie progi po tobie ſłá.h. eny pozoſtály Potomku, Pro-
tego nie darmo Orbis Polonia magna expectationi filium, wiele
ſwego oczekiwania potomkiem nazywa a na ciebie Pro poyrzy y
mowić będzie, y uſto wſyſcy twierdzą, że w tobie Wiel. nołny
życie Rodzić nie perje, nie zginał, ale tranſie przechodzi tylko,
na weſełſa v. tráino. Na oſtatek Tranſie przechodzi a nie ginie,
bo onim wolno mowić, że kiedyś był, a Pro kiedy, ábo raz żyje,
za nowę żyje, zwlaſtę za gdy pewna a dobra zoſtawanie pámia-
te. Naucza nas tego text Piſmá a. Ktorc opisyuac genealogia
Synow Adánowych, mowi tak: Vixit Seth 150 annis & genuit
Enos, vixit vero Enos 90 annu & genuit Cainan, vixit quoq. Cainan
Gen. 6. 70 annis. Żył Seth ſtopięćdzieſiat lat, y zrodził Enosá E-

nos był dziewiećdziesiąt lat, yzrodził Káináná / Káinan był
 lat siedmódziesiąt / y inszych z liniey Sethá pochodzących latá y
 wiekí ráchuie Kiedy zaś Kaymowstie wyraża pokolenie / pro
 stego sążyma stylu / Cain peperit Enoch, Enoch genuit Trad, Trad
 genuit. Máwiáel, ładnego Komputu nie czyniac ich wiekú / ale
 tylko że ten tego / ow owego zrodził. Przyjżyna daie tego Cy- S. Cyr.
 rillus s. Tempus vita eorum qui ex Cain procreati sunt silentio 2. 11
 traditum est, nihil enim memoratu dignum egerunt, quapropter Gen.
 merito Dei labuntur memoria. Zámilżány jest cżás y wiek tych
 Ktorzy; Káimá pochodzili / ábowiem nie godnego pámiatki v
 czynili / dla cżego flaknie; pámiatki sáмого Boga wypadá.
 Stad infernie táka konsekwencya / że kto chce áby o nim mo-
 wiono że był Kiedys / ták á ták wiele lat / potrzeba teby; á żywo-
 tá vżynił co takiego dobrego, coby było godne długiey pámi-
 atki; idzie zá tym y óruga illácy / ie kto po sobie znázna zostá-
 wie pámiatki / nie ginte / ale żyie w tákley pámiatce / á przecho-
 dži do nieśmiertelności. Kzeżes v. obhitem sie Ssláhcicem / Luc: ad
 dosyć mam názym. Bredy to. bo perit in eo omni nobilitas eu- Pison.
 ius laus est in origine sola. Ginie tego wślátkie śláheccwo /
 Ktorego sámo tylko záleca vrodzenie / náucza Lucanus. Kzeżes
 znouu / mam Zacych Przodkow / cnota / náuka / cżynami Ry-
 cerstimi obficiacych / fluchayie coť ná to odpowiedział ieden.
 Turpe est alieni decoribus ornari, quem virtus propria non Venus
 flat. Szpetna rzecz jest cudzymi popisowác sie spráwami / te-
 mu Ktorego sáma nie; dobi cnota. Kzeżes ná ostátek / vżcił
 mie Bog długim wiekiem / á głowá moia; á swego triumphus
 ie wólá. dziekayie Bogu zá to / ale fluchay co głosi Seneka.
 Nihil turpius est quam grandis natus senex, qui nullum habet aliud Sen. 1.
 argu. 1. de

Tratq. Argumentum, quo se probet diu vixisse, prater aetatem. Niemalsz
vita c. nic plugną siegę nad owego światca, który do próby długożytno-

3. eści swojey, in siego dowodzeniem a oprocz wieku. Stad niech sie
każdy wezy, że jeśli niechce przychodzić w bezdenne niepamięci
cienie, a żeby raczej po piękny wiek iego, potrzeba mu wrodze-
nie swoje y lata własnymi kształtować y ozlacać cnotami. Oco
sie piegolał, ażoże sławney pamięci zmarły J. M. za kto-
ra iego silna pracowitość z Herbu Włodowuska Krola. Fran-
cuskiego przeniosły sie do Domu y Szreniawy iego zacząłszy
zwierzęca na Wschod Słońca patrzeć, a cnoty z soba wy-

Orat. smienite niosące, z których pierwszy *Cenoccephalus* z napisem *Pi-*
Polit. etas, bo to zwierze ile razy słońce wchodzi, łapy złożymy, ku
słońcu sie obraciac niccoś mruży. Drugi *Orix* z napisem *Ab-*
stinencia, bo to zwierze przez miesiąc pości, y w pragnieniu by-
tecznym, choć pod czas karmu, nie a nie nie pijać, z przyrode-
nem się biedzi. Ostatni *Sleń*, który z drobnieyszymi obłowę
dzieli sie zwierzęty, dla czego przypisana mu *Munificetia*. Prze-
ślić przez ten wyboryczny Szreniawy strumyczek te trzy zwie-
rzęta, a za nimi te trzy Cnoty, prześlą *Pietas*. Pobożność, kto-

Hugo rey taká delineaça Hugonius daie. *Pietas est ex benigna mentis*
lib. de dulcedine grata omni us auxiliatrix affectio, et Divini cultus re-
Claus. ligiosa deuotio. Pobożność jest to iedna iestkarnego Ezlowie-
Añx. ka, wylstka w dziegta, wylstkich posilniaca Cnota, albo
affekcyja, a do tego, jest słabość, a jest powinna, y chwala
od dawniaca Begu. Z którego pobożności ep. lu, a za w sław-
ney pamięci niech każdy nie potażała sie grata et omnibus au-
xilatrix affectio, ponieważ tak wielom pomocy y wygody pie-
nieżney żebrzącym, lubo to namajątności, lubo na wypłacenie
bligom

& luteru/ lub e r e k p r i s t a n c y / l u t e r a w y b a t e k g e s p e t d i s t i
 p e t o c n y / s w o i c h n i e a l l e g u i a c p e t r z b c h o c n y m i a w y g o d n y m
 p e d d a n y c h n i e s t a p o r a t e w a l y z a n a g a l / c w s t e m p r z y e s t a
 t e c n y m t e s t a m e n t e i / w s y s t i e i m o d p u s c i l d l u g i / w p r a s a
 i a c J e h M M . P p . E x t o r o r e w / a b y w r y m i a d n e g o n i e d i e r
 p r e l i w r a g a n i a : A z a s d o t e g o w s e r c u i e g o y w p e w n i e r z c h e w
 n y c h / z n a t a c h n i e k w i e n e s a D i u i n i c u l t u s r e l i g i o s a d e u o t i o / p e n i e
 w a s s t a r a l s i e z a n e s e o t o / z e b y t a k n a p r z y s t o y n i e y o d p r a w o w a
 t a s i e s l u s z b a / c z e s c / y c h w a l a B o z a / t a k o d s a m e g o s i e b i e / t a
 k o t e z y o d w s y s t i c k i c h n a d s l u g u i a c y c h / y o d g r a b e g o p e d d a n i
 s t w a . P i e k n a y t a d e m o c y a / i e w R e n s t r a t e r n i e y N a e w i e r
 P a n n y S z k a p l e r / a / R o z a n i a c a . A n n y e . p e w n i n e o b l i g i / e p i s a
 n e w s l u g i y p o w i n n o s c i z g l e b o k a o t p r a w o m a l p o k o r a . A t o
 z n a t p i e k n e g o n a b o z e n s t w a / z e B l o g o s l a w i e n e g o B a n t e c p r z y
 M a t c e B o z e y o b r a w s y t o b l e z a P a t r o n a / w B e i n c h M i a s i e
 c k u / w k t o r y m t e n B l o g o s l a w i e n y / a p r a w i e A p o s t o l s t i M i a t
 n a r o d z i l s i e / n a c z e s c y n a c h w a l e i e g o / z p e w n a f u n d a c y a y
 a p p a r a t e m w o y s t a w i l B o s c i o t / J e h M M . P p . A k a d e m i k o /
 (o d k t o r y c h w m l o d y m w i e k u / w p r z y s t o r n y c h o b y c z a i e c h / w
 b o i a z n i B o z e y w B r / z e a c i a n s t k i e y T n o c i e y p o b o l n o s c i / w w s e l
 l i e y n a u c e b y l d o b r z e w y c w i e z o n y) p r z y e s t a t n i m z y e l a s w o s
 i e g o p e r y o d z i e i a k o b y t e s t a m e n t e m o d d a i a c g o d o w s e l a t k i e y w
 p o r z a d k u / p i e c z y y d o b r e y d i s p o z y c y y . J e z e l i t e d y b y l a t a
 d e m o c y a w s e r c u i e g o p r z e c i w i e t e m u B l o g o s l a w i e n e / P r z e n :
 M a t c e B o z e y / A n n i e s . y p r / o t i w o i n n y m / k t o r y m s l u z y i P a t
 r o n o m / b a l e s o w i e c y p r z e c i w o s a m e m u B o g u / o k t o r e g o
 c z e s c y c h w a l e t e n s i e s t a r a / k t o r y n a b o z e n s t w o p r z e c i w i e M a
 t c e y S w i e t e r y m i e g o p o m n i a z a y p r e m c w i t e . P r z y s l a i e s z e p r z e

ten

ten osobny strumyczek Cnota *Abstinēcie*. Wstrzymieźliwość
Jeżeli bowiem na śmiercelnym łożu oś wprasał, aby cię do ie-
natey mleyściu bez wślaktęy pomp y appārencyey się mi odda-
wano/ coſ rozumiecie/ jeżeli a żywota nie żadał temuſz cię tu
przynamniey strzyey moreyſtācyey. A procz tey wiekſza poſta-
ża abſtynencyey cnota/ gdy ſie wſtrzymawał od gniewliwych
Cyrāſkich na pomſta y karanie porywaczych affekeow/ prze-
tępo podobnym ſwoim/ z ktorych nie iednemu/ nie cyleſto cieſt-
kiego/ ale teſ y zaſtaſony Bubeniczny powroy/ z taſtāwoſci przy-
rodzoney/ wſytko na p. B. ſpuſzczāci/ odpuſzczal. A to nie iā-
dny/ znāt *abſtinnia*, że ſie wſtrzymywał od konkupſcencyey/
abo laſkomey chciwoſci/ Digniaſt w y Wzradowo w Rzeczy-
oſem lubo mn cieſtokroć/ aſtugi offiārowāne były ſacne.
Baſtellānie/ y inſze/ w:edami cytuły/ nigdy ich przyimowā-
nie chciāł/ ſtrachāci ſie żeby nie oddawał był/ i ch:ad miniſtra-
cyey ſtrāſnego Na wyſſiemu Seſſiemu/ rāchunku. Przeſtā na
oſtatek p:zeſten koſciowoy ſtrumyczek Cnota *munificentie* ko-
roy w:ęſtnikāmi byli y ſa:ebacy/ ſpitale y klaſtory/ zwła-
ſzā tuteſzna nāſſa Diaſkowa ſinilia/ kora cieſtokroć w nie-
doſtātku/ w cieſci ch porzebach iāko ſzeregulny Dobroczynca/
oſtacie p:siłkował. A kora/ pod c:is pogrzebu ſwego/ ſerokiej
ch:iał paſazāt znāt *munificentie* y wprāſzāci aby iāko nawia-
cey Kāplandow bylo y w bogich/ kora/ y by iāł muſna wdārowāni.
o odpuſzczenie grzechow wołali do Dānā. Legācy aſā iego tu-
do Bāpelle *Naſwietſzey* Pānā/ ſzeregulney ieſt znāt iem ſ:go-
droy/ bo z naboſeñ/ twā tu temu mieyſcu legował czy tyſiace
nā w:łki iedenſcebrny licharynā/ ktorymby zāwſe przed Obrā-
zem Mātki Boſey gorywāłā ſwiccā. Dla tych tedy ſacnych

Cnot

Cnoty y poboyny ch w dzyntkow s. pamiaci J. M. wie postaramu
 wielkopomnym ciastom. A ia wszytkie te tego swiatobliwie posta
 pki, za jedno polozywszy Antecedens, taka infernia konsekwen
 cya, ze przechodzi do pokonu nieśmiertelności, ktorey konsekwen
 cey laczna proba z tego Antecedens, bo wylizone Cnoty / s. pos
 tepki / nie do innego zamierzajac portu / tylko do nieśmiertelno
 ści pokonu. Lez to wielce pomocno do nieśmiertelney w slawie
 wiele pomnozi, ze przechodzi gościnnem suchym, to jest: ruten
 cym w piaskowym miesysem, ktore pod opieka panny Maryi
 tryumfuie, obiecowało wprzod moge z pocatku pasciencze
 niatek o Cnoty wnego miesca, o ktorym leden Anonymus tak Qu. A
 dzie, ze pozatet zaladniego stanał od Władysława Wtoro non.
 Monarchy Polskiego, ktory byl Hermaus nazwan w R. 1087.
 z okazyey ze w senie napomniony, aby tu na tych piastach w ies
 dnym zdrowia swego pareczymie kwatow kopiac fukal; wy
 nalazl na tymie miescy piasek siolkami pachniacy, przez kto
 rego aplikacya w chorobie sweley zdrowym zostal. z tego
 slusnie ia wrozyt moge nieśmiertelności ieteli bowiem viola Carda
 te calore veri florent, siolki przed goracością Wiosny kwitna
 nus. dla tego ze sentiunt accedentem solem, ciunia przyblizajace sie słoń
 ce, toz musza byt prognostrykiem przyszley nieśmiertelności ia
 to y nastepniace słońca, gdyt ono sybolizuje nieśmiertelność, bo ni
 gdy sie nie starzeie, nigdy nie umiera, ale zawsze iakoby nowe y ter
 drakie, dla tego nazywa ie Zeno s. Longa u semper atate nouel S. Zeno
 lus, w dlugosytnym wieku zdrowie miodzinsienkie. Obiecuie po
 wtore toz nieśmiertelność zmarlemu s. pamiaci J. M. ztrac pia
 ku, dla tego ze za żywota in raz wialety zadatet ieteli bowiem
 Duch s. o iednym rodzicu iakom wyzey namienil nauca ze Qua
 liron

si non mortuus quia reliquit similem sibi. Wolno mi nie mówić że
 na tym mieyscu zaczął na niewierząc rodzić, na ktorym p. Bog
 mu syna dał. Na tymże piaskowym mieyscu dał p. Bog zmar-
 łemu J. M. s. pamięć iść z niego potomka, bo gdy ledwie
 nie przez 13 lat bez potomka był wprosił to raz; sobie przez modli-
 Braciy moich; że na tymże mieyscu nieplodność oną obrociła
 się w płodne błogosławieństwo; zaczął iako tuś pamięci J.
 M. s. jeśli żył w potomku zaczął, tak debiał nadzieia, że yżad-
 za iasła światłości panny potkać go może nigdy niewierzą-
 iacego żywota benedykcy. A nadszedł i słow Prorektora, tego
 dochodzi, że na tey gościnie pastowej nieistia odpoczywają;
 cych poryła nieśmiertelności fawor, bo Jzaiasz s. taki otrzy-
 gni. *Expergiscimini qui habitati in pulvere quia ros lucis ros*
tuus. Oczuście się ktorzy odpoczywacie na piasku, a bowiem ros-
 sa światłości rosy wasza. Przez ktora rosy rozum: a chwała
 nie wieczna; przydać światłości że ros lucis, w ktorej światło-
 ści Boga W. B. wiodąc żywota. Jakoby tedy nieśmier-
 telny żywot obiecuje Prorekt odpoczywającym na piasku, gdy
 mówi Ros lucis, ros tuus, a z tym niewatpliwą następnie nadzie-
 ią, że J. M. s. pamięci zmarły z tego gościnną piaskowego za-
 wolán do rosy światłości żywota nigdy niewierzącego. Tyl-
 ko was wzytek, o jedne rzecze się wprasa, a to jest ktora
 niekiedyś w nauce zostawił leden w wierzący Słozof, ktorego
 zgromadzeni wzniośle, gdy o ostatnia molestowali lekcy, w-
 zia wpytano w rękę, dwie im tylko zostawił cyfrę; a z tym
 słona, nad ktorymi cyframi długo się biedzac, co by był chciał
 w wierzący Preceptor imi wprasz; oni dyscyplowie, bo z nich
 jedni między one dwie cyfry dwie sylłabie tabli to jest Blini.

16. 59.

34 Ktoremu stánělá obliuio. y domniemawáli sie se on v miera
 iacy filozof/ náučených se smierčiego bylá iakoby obliuio, 34
 pomnieniem/ ad ndzy glosuac te dwie syllábie náich miece
 Fládl in se, to iest/ Rati/ 34 Ktorych pozycya syllábá stánělá.
 oratio, Modlitwa, y ták tá ostatnie tych Včíníow interpretá
 ápprobácia swois wštelá, od tych Ktorzy rozumíeli: se on v miera
 ráciacy filozof iakoby náučen se zá zmártych potřebá sie mo
 díti/ á zá tym iakoby ich wprašáiac ieby sie byli modlili do Bo
 gow iego zá šťastliwé po smierči powodzenie. Jego M. pan
 Syrus Lubomirski, Woysti Králowsti, przed oczy nas wšy
 ctých dwie cyfrze niešťáściá swego Fládac/ goraco wprašá/ á
 bysmy wšyscy do tych cyfr przystály wšy sie z komponowali.
 orationem, Modlitwa/ pomagáiac temu nabožnym modly do
 otrzymánia niešťástelného žywota. Prziidžie nam tedy z pro
 rok, em w odmiánepošeďy/ z slow iego včyniě nabožná ák
 Flá mácyá. Prorok uie ták s. Prorok jednému/ Requiem tibi dabit
 Dominus, implebit splendoribus animam tuam, ossa tua liberabit,
 & eris sicut fons cuius aqua non deficient: á my z licencya iego
 nad čádem s. pámléči Niebošťázkowstím ták mowimy.
 Requiem det illi Dominus. Niech Duchálego milosierney Bog
 wieczným nádarza pokojem/ Impleat splendoribus animam eius.
 niech duše iego do niebieštych přypužči šwiátlosti. ossa illius
 liberet Deus. Pošči iego od robáčnych niech wyswobodži po
 šarow. Fiat sicut fons cuius non deficient aqua, iakoby nážie mi
 pošarowym Szlachetney Srzeniáwy byl. Strunyčkitem/
 nieh y po smierči bedžie žezodlem tákim/ Kteregoby ni
 kdy niewstánělý wody, to iest/ niechay sie zonymiwie

čnyml

gnyml ead przywita wielki leby ze wspanielim wleczniety
iocyh berogiem nieśmieretno w seosetn
nigdy nieopłaconym prowadził Bo
mitywo!

A M E N.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0019515

17

(600) - N. 220

(108)

us comitatus languenti civi-
tate fuit.

N. 226

id est de quibus in tot ejus
adeo, ut quia in eodem
et continentibus remanet.

N. 226

etiam continetur in officio in
et, de quibusque detegere.

et plurimum diversis generis delicta com-

peratim gravior est illius catus, qui

(100)

(100)

ALFRED

De antiqua civitate et civitate, ut in
illis, et de quibus plura

N. 228

Malicia in investigatione et in illis, qui in

etiam in illis potest, quod est confusum

ex parte, quod obx amittitur, ut in illis